2025/1059

2025.5.28.

A BIZOTTSÁG (EU) 2025/1059 HATÁROZATA

(2025. május 19.)

az 549/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet értelmében Portugália által benyújtott teljesítményterv-tervezetben foglalt teljesítménycélok és az egységes európai égbolt teljesítmény- és díjszámítási rendszerének negyedik referencia-időszakára vonatkozó uniós szintű teljesítménycélok közötti összhangról

(az értesítés C(2025) 2929. számú dokumentummal történt)

(Csak a portugál nyelvű szöveg hiteles)

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel az egységes európai égbolt létrehozására vonatkozó keret megállapításáról szóló, 2004. március 10-i 549/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletre (keretrendelet) ([1]) és különösen annak 11. cikke (3) bekezdésének c) pontjára,

tekintettel az egységes európai égbolt végrehajtásáról szóló, 2024. október 23-i (EU) 2024/2803 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ([2]) és különösen annak 58. cikke (3) bekezdésére,

tekintettel az egységes európai égboltra vonatkozó teljesítmény- és díjszámítási rendszer létrehozásáról, valamint a 390/2013/EU és a 391/2013/EU végrehajtási rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2019. február 11-i (EU) 2019/317 bizottsági végrehajtási rendeletre ([3]) és különösen annak 14. cikke (2) bekezdésére,

mivel:

ÁLTALÁNOS MEGFONTOLÁSOK

(1) Az 549/2004/EK rendelet 11. cikke szerint a tagállamoknak nemzeti szinten vagy a funkcionális légtérblokkok szintjén teljesítménycélokat is magukban foglaló terveket kell kidolgozniuk a léginavigációs szolgálatok és a hálózati funkciók teljesítményrendszerének minden egyes referencia-időszakára vonatkozóan. Az említett tervekben szereplő teljesítménycéloknak összhangban kell lenniük az érintett referencia-időszakra vonatkozó uniós szintű teljesítmény-célokkal.

(2) A negyedik referencia-időszakra (2025–2029) vonatkozó uniós szintű teljesítménycélokat az (EU) 2024/1688 bizottsági végrehajtási határozat ([4]) állapította meg.

(3) Valamennyi tagállam elkészítette és elfogadta, majd 2024. október 1-jéig értékelés céljából benyújtotta a Bizottsághoz a negyedik referencia-időszakra vonatkozó teljesítményterv-tervezeteket. A teljesítményterv-tervezetek hiánytalanságának ellenőrzését követően a Bizottság felszólította a tagállamokat, hogy 2024. november 15-ig nyújtsák be a teljesítménytervek aktualizált tervezetét.

(4) A Bizottság e határozatban ismertetett értékelése a Portugália által a negyedik referencia-időszakra vonatkozóan benyújtott, aktualizált teljesítményterv-tervezeten (a továbbiakban: teljesítményterv-tervezet) alapul.

(5) A Bizottságot a teljesítményrendszer végrehajtásában segítő teljesítmény-felülvizsgálati szerv jelentést nyújtott be a Bizottságnak, amelyben szakvéleményt adott a teljesítményterv-tervezetek értékelésére vonatkozóan.

([1]) HL L 96., 2004.3.31., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2004/549/oj.
([2]) HL L, 2024/2803, 2024.11.11., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2803/oj.
([3]) HL L 56., 2019.2.25., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2019/317/oj.
([4]) A Bizottság (EU) 2024/1688 végrehajtási határozata (2024. június 12.) a légiforgalmi szolgáltatási hálózatra vonatkozó uniós szintű teljesítménycéloknak a 2025. január 1-jétől 2029. december 31-ig tartó negyedik referencia-időszakra történő meghatározásáról (HL L, 2024/1688, 2024.6.17., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2024/1688/oj).

(6) Az (EU) 2019/317 végrehajtási rendelet 14. cikkének (1) bekezdésével összhangban a Bizottság az említett végrehajtási rendelet IV. mellékletének 1. pontjában szereplő kritériumok alapján és adott esetben a helyi körülmények figyelembevételével értékelte a teljesítményterv-tervezetben foglalt helyi teljesítménycéloknak az uniós szintű teljesítménycélokkal való összhangját.

(7) A Bizottság az említett végrehajtási rendelet IV. mellékletének 2. pontjában meghatározott elemek tekintetében végzett felülvizsgálattal is kiegészítette a teljesítményterv-tervezet értékelését. Az (EU) 2019/317 végrehajtási rendelet IV. melléklete 2.1. d) pontjának vii. alpontját illetően a Bizottság megjegyzi, hogy e felülvizsgálat részeként nem végzett részletes elemzést a Portugália által a negyedik referencia-időszakban a költségek útvonali és közelkörzeti szolgáltatások közötti elosztására alkalmazott módszertanról. A Bizottság ezért ebben a szakaszban nem vont le következtetéseket arra vonatkozóan, hogy az említett költségfelosztási módszertan megfelel-e az 550/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet ([5]) 15. cikke (2) bekezdése e) és f) pontjának, valamint az (EU) 2019/317 végrehajtási rendelet 22. cikke (5) bekezdésének.

A BIZOTTSÁG ÁLTALI ÉRTÉKELÉS

A biztonsági célok értékelése

(8) A „biztonság” fő teljesítményterületet illetően a Bizottság az (EU) 2019/317 végrehajtási rendelet IV. melléklete 1.1. pontjának megfelelően értékelte a teljesítményterv-tervezetben foglalt célok összhangját.

(9) A Portugália által a „biztonság” fő teljesítményterületen a repülésbiztonság-menedzsment hatékonysága tekintetében javasolt teljesítménycélok repülésbiztonság-menedzsmenttel kapcsolatos célkitűzésekre lebontva és a megvalósítás szintjében kifejezve a következők:

Portugália	**A repülésbiztonság-menedzsment hatékonyságával kapcsolatos célok a megvalósítás szintjében kifejezve, az EASA által megállapított, A-tól D szintig terjedő besorolással**					
Léginavigációs szolgáltató	**Repülésbiztonság-menedzsmenttel kapcsolatos célkitűzés**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**
NAV Portugal	Repülésbiztonsági politika és célkitűzések	C	C	C	C	**C**
	Repülésbiztonsági kockázatok kezelése	C	C	C	D	**D**
	Repülésbiztonsági garancia	C	C	C	C	**C**
	A repülésbiztonság előmozdítása	C	C	C	C	**C**
	Repülésbiztonsági kultúra	C	C	C	C	**C**

(10) A Bizottság megállapította, hogy a Portugália által a „NAV Portugal” léginavigációs szolgáltató vonatkozásában javasolt repülésbiztonsági teljesítménycélok megegyeznek a 2025 és 2029 közötti naptári évekre vonatkozó uniós szintű repülésbiztonsági teljesítménycélokkal, kivéve a „repülésbiztonsági kockázatok kezelése” célkitűzést, amely esetében az uniós szintű cél szintjét a tervek szerint 2029-ben érik el.

(11) A Bizottság megjegyzi, hogy a teljesítményterv-tervezet intézkedéseket határoz meg a NAV Portugal számára a helyi repülésbiztonsági célok elérése érdekében, ideértve például a repülésbiztonság szempontjából releváns belső egységek szerepének és személyzetének megerősítését, valamint prediktív eszközök és módszerek bevezetését a repülésbiztonság-menedzsmenttel kapcsolatos tevékenységekbe.

([5]) Az Európai Parlament és a Tanács 550/2004/EK rendelete (2004. március 10.) a léginavigációs szolgálatoknak az egységes európai égbolt keretében történő ellátásáról („léginavigációs-szolgálati rendelet”) (HL L 96., 2004.3.31., 10. o., ELI http://data.europa.eu/eli/reg/2004/550/oj).

(12) A (9), (10) és (11) preambulumbekezdésben foglalt megállapítások alapján, és tekintettel arra, hogy az (EU) 2024/1688 végrehajtási határozatban kitűzött uniós szintű repülésbiztonsági teljesítménycélokat a negyedik referencia-időszak utolsó évére, tehát 2029-re kell elérni, úgy kell tekinteni, hogy a teljesítményterv-tervezetben foglalt helyi repülésbiztonsági teljesítménycélok összhangban vannak az uniós szintű teljesítménycélokkal.

A környezetvédelmi célok értékelése

(13) A „környezetvédelem" fő teljesítményterületet illetően a Bizottság az (EU) 2019/317 végrehajtási rendelet IV. mellékletének 1.2. pontjában megállapított kritérium alapján értékelte a tényleges röppályára vonatkozó átlagos vízszintes útvonali repülési hatékonysággal kapcsolatban benyújtott célok összhangját. Ennek megfelelően a Bizottság a Portugália által javasolt környezetvédelmi célokat összehasonlította az (EU) 2019/123 bizottsági végrehajtási rendelet ([6]) I. mellékletével összhangban kidolgozott és a negyedik referencia-időszakra vonatkozó uniós szintű teljesítménycélok elfogadásakor, azaz 2024. július 2-án rendelkezésre álló európai útvonalhálózat-javítási tervben meghatározott, vízszintes útvonali repülési hatékonyságra vonatkozó releváns referenciaértékekkel.

(14) A Portugália által a negyedik referencia-időszakra javasolt környezetvédelmi teljesítménycélok és az európai útvonalhálózat-javítási terv szerinti, a tényleges röppályára vonatkozó átlagos vízszintes útvonali repülési hatékonyságként kifejezett kapcsolódó nemzeti referenciaértékek a következők:

Portugália	2025	2026	2027	2028	2029
A „környezetvédelem" fő teljesítményterületen kitűzött célok a tényleges röppályára vonatkozó átlagos vízszintes útvonali repülési hatékonyságként kifejezve	**1,48 %**	**1,46 %**	**1,44 %**	**1,42 %**	**1,40 %**
Referenciaértékek	1,48 %	1,46 %	1,44 %	1,42 %	1,40 %

(15) A Bizottság megállapítja, hogy a Portugália által javasolt környezetvédelmi célok megegyeznek a negyedik referencia-időszak naptári éveire vonatkozó nemzeti referenciaértékekkel.

(16) A Bizottság megjegyzi, hogy Portugália a teljesítményterv-tervezetben intézkedéseket terjesztett elő a helyi környezetvédelmi célok elérésére irányulóan, beleértve a határokon átnyúló, szabad útvonalú légtérre vonatkozó kezdeményezéseket és a légtérnek a hálózatirányítóval együttműködésben történő átszervezését.

(17) A (14), (15) és (16) preambulumbekezdésben megfogalmazott megállapítások alapján a teljesítményterv-tervezetben a „környezetvédelem" fő teljesítményterület tekintetében feltüntetett célokat a negyedik referencia-időszakra vonatkozó uniós szintű teljesítménycélokkal összhangban lévőnek kell tekinteni.

A kapacitáscélok értékelése

(18) A „kapacitás" fő teljesítményterületet illetően a Bizottság az (EU) 2019/317 végrehajtási rendelet IV. mellékletének 1.3. pontjában meghatározott kritérium alapján értékelte az útvonali légiforgalmiáramlás-szervezéssel (a továbbiakban: ATFM) összefüggő, járatonkénti átlagos késéssel kapcsolatban a teljesítményterv-tervezetben szereplő célok összhangját. Ennek megfelelően a Bizottság a Portugália által javasolt útvonali kapacitáscélokat összehasonlította az (EU) 2019/123 bizottsági végrehajtási rendelet 9. cikkével összhangban kidolgozott és a negyedik referencia-időszakra vonatkozó uniós szintű teljesítménycélok elfogadásakor, azaz 2024. július 2-án rendelkezésre álló hálózatműködtetési tervben meghatározott releváns referenciaértékekkel.

([6]) A Bizottság (EU) 2019/123 végrehajtási rendelete (2019. január 24.) a légiforgalmi szolgáltatási (ATM) hálózati funkciók végrehajtására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról és a 677/2011/EU bizottsági rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 28., 2019.1.31., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2019/123/oj).

(19) A Portugália által a negyedik referencia-időszakra javasolt, a járatonkénti ATFM-késés percben meghatározott időtartamában kifejezett útvonali kapacitáscélok, valamint a hozzájuk tartozó, a hálózatműködtetési tervből származó referenciaértékek a következők:

Portugália	2025	2026	2027	2028	2029
A „kapacitás” fő teljesítményterületen kitűzött célok, a járatonkénti útvonali ATFM-késés percben meghatározott időtartamában kifejezve	**0,30**	**0,23**	**0,19**	**0,16**	**0,16**
Referenciaértékek	0,30	0,23	0,19	0,16	0,16

(20) A Bizottság megállapítja, hogy a Portugália által javasolt útvonali kapacitáscélok megegyeznek a negyedik referencia-időszak naptári éveire vonatkozó nemzeti referenciaértékekkel.

(21) A Bizottság megjegyzi, hogy Portugália a teljesítményterv-tervezetben az útvonali kapacitáscéljainak elérését szolgáló intézkedéseket terjesztett elő. Ezen intézkedések közé tartozik a körzeti irányító központban végzett műveletekben részt vevő légiforgalmi irányítók számának jelentős növelése, valamint a légtér átszervezése a rendelkezésre álló kapacitás növelése és a jelenlegi kapacitásbeli szűk keresztmetszetek enyhítése érdekében. Tekintettel a teljesítmény-felülvizsgálati szerv megállapításaira, a Bizottság úgy véli, hogy Portugáliának el kell köteleznie magát az útvonalhálózat-javítási tervben meghatározott valamennyi operatív intézkedés végrehajtása mellett annak érdekében, hogy támogassa a negyedik referencia-időszakra vonatkozó kapacitási teljesítménycéljainak elérését.

(22) A (19), (20) és (21) preambulumbekezdésben foglalt megállapítások alapján úgy kell tekinteni, hogy a teljesítményterv-tervezetben a „kapacitás” fő teljesítményterülethez tartozó célok összhangban vannak a negyedik referencia-időszakra vonatkozó uniós szintű teljesítménycélokkal.

A közelkörzeti léginavigációs szolgáltatások tekintetében kitűzött kapacitáscélok felülvizsgálata

(23) Az (EU) 2019/317 végrehajtási rendelet IV. mellékletének 2.1. b) pontjával összhangban a Bizottság kiegészítette a teljesítményterv-tervezet értékelését a közelkörzeti léginavigációs szolgáltatásokra vonatkozóan az említett végrehajtási rendelet 1. cikkének (3) és (4) bekezdésében említett repülőterek tekintetében meghatározott kapacitási teljesítménycélok felülvizsgálatával. Megállapítást nyert, hogy ezek a célok nem vetnek fel aggályokat.

A költséghatékonysági célok értékelése

(24) A „költséghatékonyság” fő teljesítményterületet illetően a Bizottság az (EU) 2019/317 végrehajtási rendelet IV. mellékletének 1.4. a), b) és c) pontjában meghatározott kritériumok alapján értékelte az útvonali léginavigációs szolgáltatások tekintetében megállapított egységköltséggel kapcsolatban Portugália által benyújtott célok összhangját. Ezek a kritériumok a következőket foglalják magukban: a megállapítottegységköltség-trend a negyedik referencia-időszak tartama alatt, a hosszú távú megállapítottegységköltség-trend a harmadik és a negyedik referencia-időszakot magában foglaló időszak (2020–2029) tartama alatt, valamint a díjszámítási körzet szintjén megállapított egységköltségre vonatkozó kiindulási érték összehasonlítása azon díjszámítási körzetek átlagértékével, ahol a léginavigációs szolgáltatók hasonló működési és gazdasági környezetben tevékenykednek.

(25) A Portugália által a negyedik referencia-időszakra javasolt útvonali költséghatékonysági célok és a kapcsolódó kiindulási értékek a következők:

Portugália útvonali díjszámítási körzete	2019. évi kiindulási érték	2024. évi kiindulási érték	2025	2026	2027	2028	2029
A „költséghatékonyság” fő teljesítményterületre vonatkozó célok és kiindulási értékek megállapított egységköltségben (reálértéken, 2022. évi árakon) kifejezve	**38,15 EUR**	**37,42 EUR**	**36,94 EUR**	**36,92 EUR**	**36,48 EUR**	**35,27 EUR**	**33,71 EUR**

(26) Az (EU) 2019/317 végrehajtási rendelet IV. mellékletének 1.4. a) pontjában meghatározott értékelési kritériumot illetően a Bizottság megállapítja, hogy a negyedik referencia-időszakot nézve Portugáliának a díjszámítási körzet szintjére vonatkozó – 2,1 %-os megállapítottegységköltség-trendje erősebb teljesítményt mutat az azonos időszakban – 1,2 %-os uniós szintű trendhez képest.

(27) Az (EU) 2019/317 végrehajtási rendelet IV. mellékletének 1.4. b) pontjában meghatározott értékelési kritériumot illetően a Bizottság megállapítja, hogy a harmadik és a negyedik referencia-időszakot nézve Portugáliának a díjszámítási körzet szintjére vonatkozó – 1,4 %-os hosszú távú megállapítottegységköltség-trendje az azonos időszakban – 1,0 %-os hosszú távú uniós szintű trendhez képest erősebb teljesítményt mutat.

(28) Az (EU) 2019/317 végrehajtási rendelet IV. mellékletének 1.4. c) pontjában meghatározott értékelési kritériumot illetően a Bizottság megállapítja, hogy Portugáliának a megállapított egységköltségre vonatkozó, reálértéken, 2022. évi árakon kifejezett 37,42 EUR kiindulási értéke +49,3 %-kal magasabb, mint az (EU) 2024/1688 végrehajtási határozat 7. cikkében meghatározott releváns kontrollcsoport reálértéken, 2022. évi árakon kifejezett 25,06 EUR kiindulási átlagértéke.

(29) A (26) és (27) preambulumbekezdésben foglaltak szerint egyértelmű, hogy Portugália erősebb teljesítményt mutat a negyedik referencia-időszak tekintetében az uniós szintű megállapított egységköltséghez képest, és felülmúlja a hosszú távú uniós szintű megállapítottegységköltség-trendet is. Portugália tehát bizonyítja, hogy mind közép-, mind hosszú távon tényleges költséghatékonysági előnyöket ér el. A Bizottság ezért úgy véli, hogy a Portugália kiindulási értéke és a releváns kontrollcsoport közötti, a (28) preambulumbekezdésben említett eltérés nem zárja ki azt, hogy Portugália összhangban legyen az uniós szintű költséghatékonysági teljesítménycélokkal.

(30) A (25)–(29) preambulumbekezdésben foglalt megállapítások alapján úgy kell tekinteni, hogy a teljesítményterv-tervezetben a „költséghatékonyság” fő teljesítményterülethez tartozó célok összhangban vannak a negyedik referencia-időszakra vonatkozó uniós szintű teljesítménycélokkal.

A közelkörzeti léginavigációs szolgáltatások tekintetében kitűzött költséghatékonysági célok felülvizsgálata

(31) Az (EU) 2019/317 végrehajtási rendelet IV. mellékletének 2.1. c) pontjával összhangban a Bizottság kiegészítette a teljesítményterv-tervezet értékelését a közelkörzeti léginavigációs szolgáltatásokra vonatkozóan az említett végrehajtási rendelet 1. cikkének (3) és (4) bekezdésében említett repülőterek tekintetében meghatározott költséghatékonysági teljesítménycélok felülvizsgálatával. Megállapítást nyert, hogy ezek a célok nem vetnek fel aggályokat.

KÖVETKEZTETÉSEK

(32) A fentiek fényében úgy kell tekinteni, hogy a Portugália teljesítményterv-tervezetében foglalt teljesítménycélok összhangban vannak a negyedik referencia-időszakra vonatkozó uniós szintű teljesítménycélokkal,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A Portugália által a negyedik referencia-időszakra vonatkozóan benyújtott teljesítményterv-tervezetben foglalt, e határozat mellékletében felsorolt teljesítménycélok összhangban vannak az (EU) 2024/1688 végrehajtási határozatban a negyedik referencia-időszakra vonatkozóan meghatározott uniós szintű teljesítménycélokkal.

2. cikk

Ennek a határozatnak a Portugál Köztársaság a címzettje.

Kelt Brüsszelben, 2025. május 19-én.

a Bizottság részéről
Apostolos TZITZIKOSTAS
a Bizottság tagja

MELLÉKLET

A Portugália teljesítményterv-tervezetében foglalt, a negyedik referencia-időszakra vonatkozó uniós szintű teljesítménycélokkal összhangban lévőnek ítélt teljesítménycélok

„BIZTONSÁG” FŐ TELJESÍTMÉNYTERÜLET

Portugália	**A repülésbiztonság-menedzsment hatékonyságával kapcsolatos célok** a megvalósítás szintjében kifejezve, az Európai Repülésbiztonsági Ügynökség (EASA) által megállapított, A-tól D szintig terjedő besorolással					
Léginavigációs szolgáltató	**Repülésbiztonság-menedzsmenttel kapcsolatos célkitűzés**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**
NAV Portugal	Repülésbiztonsági politika és célkitűzések	C	C	C	C	C
	Repülésbiztonsági kockázatok kezelése	C	C	C	D	D
	Repülésbiztonsági garancia	C	C	C	C	C
	A repülésbiztonság előmozdítása	C	C	C	C	C
	Repülésbiztonsági kultúra	C	C	C	C	C

„KÖRNYEZETVÉDELEM” FŐ TELJESÍTMÉNYTERÜLET

Portugália	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**
A „környezetvédelem” fő teljesítményterületen kitűzött célok a tényleges röppályára vonatkozó átlagos vízszintes útvonali repülési hatékonyságként kifejezve	**1,48 %**	**1,46 %**	**1,44 %**	**1,42 %**	**1,40 %**

„KAPACITÁS” FŐ TELJESÍTMÉNYTERÜLET

Portugália	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**
A „kapacitás” fő teljesítményterületen kitűzött célok, a járatonkénti útvonali ATFM-késés percben meghatározott időtartamában kifejezve	**0,30**	**0,23**	**0,19**	**0,16**	**0,16**

„KÖLTSÉGHATÉKONYSÁG” FŐ TELJESÍTMÉNYTERÜLET

Portugália útvonali díjszámítási körzete	**2019. évi kiindulási érték**	**2024. évi kiindulási érték**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**
A „költséghatékonyság” fő teljesítményterületre vonatkozó célok és kiindulási értékek megállapított egységköltségben (reálértéken, 2022. évi árakon) kifejezve	**38,15 EUR**	**37,42 EUR**	**36,94 EUR**	**36,92 EUR**	**36,48 EUR**	**35,27 EUR**	**33,71 EUR**